
ISO 26000 - DRUŠTVENA ODGOVORNOST - Informacije o standardu

Budući međunarodni standard ISO 26000, Smjernice o društvenoj odgovornosti, daće usaglašene, globalno relevantne smjernice za organizacije svih tipova iz privatnog i javnog sektora zasnovanih na međunarodnom konsenzusu predstavnika eksperata glavnih grupa zainteresovanih strana te tako podstaknuti implementaciju najbolje prakse za društvenu odgovornost širom svijeta

- *ISO 26000 dodaje vrijednost već postojećem radu na društvenoj odgovornosti (social responsibility – SR) i proširiti njeno razumijevanje i implementaciju tako što će:*
  - *ostvariti međunarodni konsenzus o tome šta društvena odgovornost znači te o tome koja pitanja vezana za društvenu odgovornost organizacije treba da obrade,*
  - *osigurati smjernice za prevođenje principa u efektivne akcije,*
  - *izvršiti prečišćavanje najboljih praksi koje su već evolvirale i proširiti informacije širom svijeta za dobro međunarodne zajednice.*

Šta je ISO 26000?

ISO 26000, koji je u toku izrade, međunarodni je standard ISO-a koji daje smjernice o društvenoj odgovornosti (SR). Namijenjen je da ga koriste svi tipovi organizacija, i u javnom i u privatnom sektoru, u razvijenim i u zemljama u razvoju, kao i ekonomijama u tranziciji. Standard će im pomoći u naporima da rade na društveno odgovoran način, koji društvo sve više zahtijeva.

ISO 26000 sadrži dobrovoljne smjernice, a ne zahtjeve, te stoga neće biti korišćen kao certifikacioni standard kao što su ISO 9001:2008 i ISO 14001:2004.

Zašto je ISO 26000 važan?

Održivo poslovanje organizacija znači ne samo proizvoditi robu i pružati usluge koje će zadovoljiti kupca na način koji nije opasan po okolinu već takođe i obavljanje posla na društveno odgovoran način.

Pritisak da se to postigne dolazi od kupaca, potrošača, vlada, udruženja i cjelokupne javnosti. Istovremeno, direktori organizacija koji gledaju u budućnost znaju da trajni uspjeh mora biti izgrađen na kredibilnim poslovnim praksama te na prevenciji aktivnosti kao što su nekorektno računovodstvo i eksploatacija rada.

S jedne strane, imali smo brojne deklaracije na visokom nivou o principima koji su vezani za društvenu odgovornost, a s druge strane, imamo i mnoge individualne društveno odgovorne programe i inicijative. Pred nama je izazov kako prenijeti principe u praksu i kako efektivno i efikasno implementirati društvenu odgovornost kada čak i samo značenje riječi „društvena odgovornost“ može varirati od jednog programa do drugog. Osim toga, prethodne inicijative težile su da se fokusiraju na „socijalnu odgovornost korporacija“, dok će ISO 26000 dati smjernice za društvenu odgovornost ne samo poslovnih organizacija već i za sve tipove organizacija iz javnog sektora.

Ekspertiza ISO-a ogleda se u razvijanju usklađenih međunarodnih sporazuma čija je baza konsenzus koji se odvija na dva nivoa, među osnovnim kategorijama zainteresovanih strana i konsenzus među zemljama (ISO je mreža koju čine 162 nacionalna tijela za standardizaciju).

ISO 26000 daće prečišćeno globalno relevantno shvatanje o tome šta je društvena odgovornost i šta je organizacijama potrebno da djeluju na društveno odgovoran način.

Kako će ISO 26000 pomoći organizacijama?

ISO 26000 će pomoći svim tipovima organizacija, bez obzira na njihovu veličinu, aktivnosti kojima se bave ili lokaciju, da svoj posao obavljaju na društveno odgovoran način tako što će im dati smjernice za:

- koncepte, izraze i definicije vezane za društvenu odgovornost,
- porijeklo, trendove i karakteristike društvene odgovornosti,
- principe i prakse vezane za društvenu odgovornost,
- suštinske teme i pitanja vezane za društvenu odgovornost,
- integrisanje, implementiranje i promovisanje društveno odgovornog ponašanja kroz organizacije i
- sfere uticaja društvene odgovornosti,
- identifikovanje i angažovanje sa zainteresovanim stranama,
- obavještanje o obavezama i performansama vezanim za društvenu odgovornost.

Šta sadrži ISO 26000?

Detaljan sadržaj standarda ISO 26000 širi se kroz proces njegovog razvoja. Trenutni nacrt dokumenta pokriva sljedeće:

Predgovor

Uvod

1. Područje primjene

2. Termini i definicije

3. Shvatanje društvene odgovornosti

4. Principi društvene odgovornosti

5. Prepoznavanje društvene odgovornosti i angažovanje zainteresovanih strana

6. Smjernice za suštinske teme društvene odgovornosti

7. Smjernice za integrisanje društvene odgovornosti kroz organizacije

Dodatak A – Dobrovoljne inicijative i sredstva za društvenu odgovornost

Dodatak B – Skraćenice

Bibliografija

Indeks

Smjernice u ISO-u 26000 treba da budu jasne i razumljive čak i laicima, kao i objektivne i primjenjive na sve tipove organizacija, uključujući i velika poslovanja, mala i srednja poslovanja, javnu upravu i vladine organizacije.

Kako je ISO 26000 povezan sa već postojećom dobrom praksom?

Smjernice u ISO 26000 oslanjaju se na najbolju praksu koja se razvila kroz postojeću društvenu odgovornost, inicijativu javnog i privatnog sektora. Dosljedne su i dopunjavaju relevantne deklaracije i konvencije Ujedinjenih nacija i njihovog izbornog tijela, ponajprije Međunarodne organizacije rada (International Labour Organization – ILO), sa kojom je ISO potpisao Memorandum o razumijevanju (MoU) kako bi obezbijedio konzistentnost sa ISO-ovim standardima rada. ISO je takođe potpisao Memorandum o razumijevanju sa United Nations Global Compact Office (UNGCO) te sa Organizacijom za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) da ojača saradnju na razvoju ISO 26000.

Kako je došlo do inicijative za ISO 26000?

Potrebu da ISO započne rad na standardu društvene odgovornosti prvi put je identifikovao ISO/COPOLCO-ov Komitet za potrošačku politiku 2001. godine. ISO-ova *Ad hoc* grupa zainteresovanih strana o društvenoj odgovornosti, koju je osnovao ISO-ov Odbor za tehničko upravljanje (TMB), završila je 2003. godine opsežni pregled inicijativa za društvenu odgovornost i problema koji se javljaju širom svijeta.

Godine 2004. ISO je održao međunarodnu konferenciju za zainteresovane strane o tome da li ili ne treba pokrenuti rad na društvenoj odgovornosti. Pozitivna preporuka ove konferencije dovela je krajem 2004. godine do uspostavljanja ISO-ove Radne grupe za društvenu odgovornost (ISO/WG SR), koja će razviti budući standard ISO 26000.

Ko razvija ISO 26000?

Devedeset jedna zemlja i 42 organizacije sa vezanim statusom učestvuju u radu ISO/WG SR pod zajedničkim vodstvom ISO-ovih članova iz Brazila (ABNT) i Švedske (SIS). Zastupljeno je šest glavnih grupa zainteresovanih strana: industrija, vlada, rad, potrošači, nevladine organizacije, usluge, podrška, istraživanje i ostalo kao i geografski balans i balans polova samih učesnika.

Kada će ISO 26000 biti gotov?

Kada je ovo izdanje *ISO Management Systems* išlo u štampu, očekivalo se da će ISO 26000 u septembru 2009. iz statusa nacrtu komiteta preći u status nacrtu međunarodnog standarda (DIS). Planira se da se kao međunarodni standard ISO-a objavi krajem 2010. godine.

Šta će ISO 26000 postići?

ISO 26000 integrisaće međunarodnu ekspertizu o društvenoj odgovornosti - šta ona znači, koja pitanja organizacija mora da rješava kako bi djelovala na društveno odgovoran način te koja je

najbolja praksa u implementaciji društvene odgovornosti. ISO 26000 biće značajno sredstvo za društvenu odgovornost koje će pomoći organizacijama da idu od dobrih namjera ka dobroj akciji.

Učešće zainteresovanih strana

Članstvo ISO/WG SR je najveće i najpotpunije u smislu zastupljenosti zainteresovanih strana bilo koje samostalne grupe formirane da razvija ISO standarde.

Sastavljeno je od eksperata iz zemalja članica ISO-a (nacionalnih tijela za standardizaciju – NSBs) i organizacija koje su u vezi s njim (udruženja koja zastupaju biznis, potrošače ili rad, ili međuvladine te nevladine organizacije). Članstvo je ograničeno na maksimum od šest eksperata po organizaciji koja je u vezi s ISO-om.

ISO-ove interne veze

Sljedeći ISO-ovi tehnički komiteti (TCs) koji rade na razvijanju standarda imaju status unutrašnje (interne) veze sa ISO/WG SR:

ISO/TC 159, *Ergonomics*

ISO/TC 173, *Assistive products for persons with disability*

ISO/TC 176, *Quality management and quality assurance*

ISO/TC 207, *Environmental management.*

Gdje se može dobiti više informacija?

Za više informacija o ISO 26000 i o ISO-ovoj Radnoj grupi o društvenoj odgovornosti vidite web stranicu www.iso.org/sr.

Ova web stranica uključuje dokumente koji sadrže pozadinu ISO-ove inicijative o društvenoj odgovornosti, dokumente i saopštenja za štampu o napretku rada i kako se on provodi, članstvo i strukturu WG SR, kako učestvovati u razvoju ISO 26000, e-novine, vremenski okvir razvoja, često postavljana pitanja, kontakte i druge informacije. Brojna dokumenta su dostupna na nekoliko jezika.

Radnim dokumentima, uključujući i najnovije dostupnom nacrtu standarda može se pristupiti preko adrese: www.iso.org/wgsr.

(Preuzeto iz ISO Management Systems, septembar-oktobar 2009)